

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/382/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815211459
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2017:7815211459.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudca JUDr. Marian Tengely, v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, IČO: 30 807 484, pobočka Rožňava, Štítnická 12, 048 13 Rožňava 1, proti žalovanému: R. H., V. X.X.XXXX, B. P. XXX XX Š.Í., E. XXX, právne zastúpenému Mgr. Marcelom Fandákom, LL.M., advokátom so sídlom 040 01 Košice, Zvonárska 8, o zaplatenie náhrady škody, takto

rozhodol:

I. Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

II. **P r i z n á v a** žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 %.

III. **S p á j a** na spoločné konanie rozhodovanie vecí spisová značka 10C/382/2015 a spisová značka 5C/30/2017, ktoré sa budú viesť po spojení vecí pod spisovou značkou 10C/382/2015.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou vo veci 10C/382/2015 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 2686,80 Eur z titulu náhrady škody výplatou dôchodkových dávok podľa § 238 zákona č. 461/2003 Z.z.

2. Žalobca sa podanou žalobou vo veci 11C/14/2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 2719,21 Eur z titulu náhrady škody výplatou dôchodkových dávok podľa § 238 zákona č. 461/2003 Z.z.

3. Žalobca sa podanou žalobou vo veci 5C/30/2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 2731,20 Eur z titulu náhrady škody výplatou dôchodkových dávok podľa § 238 zákona č. 461/2003 Z.z.

4. Súd uznesením 10C/382/2015-62 zo dňa 21.6.2017 spojil na spoločné konanie rozhodovanie vo veciach 10C/382/2015 a 11C/14/2017, ktoré sa budú viesť pod spisovou značkou 10C/382/2015. Ďalším uznesením 10C/382/2015-76 zo dňa 8.9.2017 spojil na spoločné konanie rozhodovanie vo veci spisová značka 10C/382/2015 a spisová značka 5C/30/2017, ktoré sa budú viesť pod spisovou značkou 10/382/2015.

5. Žalobca vo všetkých troch veciach nárok odôvodnil tým, že 21.12.2006 žalovaný riadil osobné motorové vozidlo Fiat Croma, EČ: RV940AA v obci Honce, pričom dole klesaním vozovky v pravotočivej zákrute narazil do chodca Š. K. prechádzajúceho z ľavej strany cesty, ktorý utrpel mozgovú lebečné poranenie, pohmoždenie mozgu, pohmoždenie pravej polovice hrudníka a brucha bez vnútro brušného krvácania, ťžko zhmoždené rany v temennej oblasti hlavy a otvorenú zlomeninu pravého predkolenia. Týmto protiprávnym konaním sa žalovaný dopustil priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej

premávky v zmysle § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo bol rozhodnutím Vojenského útvaru 8024 Rožňava č.p.: rmo-25-66/2008 zo dňa 3.4.2008 uznaný vinným zo spáchania skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Poškodený Š. K. sa následkom dopravnej nehody stal invalidným od 19.10.2007 a bol mu priznaný invalidný dôchodok. V dôsledku úrazu z dôvodu invalidity boli poškodenému za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014 vyplatené dôchodkové dávky vo forme invalidného dôchodku vo výške 2686,80 Eur, za obdobie od 1.1.2015 do 31.12.2015 vo výške 2719,21 Eur a za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016 vo výške 2731,20 Eur. Žalobca si uplatnil náhradu škody, ktorá vznikla výplatou dôchodkových dávok voči žalovanému v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania, v zmysle § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení po tom, čo žalovaného vyzval výzvou č. 30/2015, č. 24/2016 a 21/2017 na dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu. Žalovaný dobrovoľne nespĺnil povinnosť stanovenú vo výzvach a preto si náhradu škody žalobca uplatnil na súde.

6. Na námietky žalovaného uvedené v odpore voči platobnému rozkazu, resp. v jeho vyjadrení žalobca mal zato, že aj keď bolo voči nemu zastavené trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví, žalobcovi vzniklo právo na náhradu škody voči žalovanému, ktorá vznikla výplatou dávok v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania v súlade s § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Zavinené protiprávne konanie žalovaného bolo preukázané rozhodnutím VÚ 8024 Rožňava, nakoľko bol uznaný vinným zo spáchania skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Žalobca nemal námietky voči tomu, aby súd posúdil mieru zodpovednosti žalovaného na vzniku škody.

7. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, navrhol žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Neboli splnené podmienky na použitie ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. na to, aby žalobca mohol požadovať náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatou dôchodkových dávok poškodenému Š. K.. Poukázal na rozhodnutie KR PZ v Košiciach: ČVS: KRP-91/OVK-KE-2007 zo dňa 19.12.2007, z ktorého vyplýva, že vo veci boli vykonané dve znalecké dokazovania a to posudkom č. 39/07 z 27.4.2007, ktorý vypracoval Ing. Karol Kőteleš a znaleckým posudkom č. 116/07 z 11.12.2007, ktorý vypracoval Ing. Igor Holubec. V rámci znaleckého skúmania a posúdenia vzniku a priebehu dopravnej nehody obaja znalci dospeli k zhodnému záveru a uviedli, že žalovaný ani v prípade, ak by pred dopravnou nehodou viedol motorové vozidlo najvyššou povolenou rýchlosťou 40 km/h, nemohol v daných okolnostiach vykonať žiadne opatrenia na zabránenie vzniku dopravnej nehody. Obaja znalci za príčinu dopravnej nehody považovali nesprávne vyhodnotenie dopravnej situácie poškodeným v dôsledku požitia alkoholických nápojov. Oba posudky boli vypracované pre účely trestného konania pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) zákona 300/2005 Z.z. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že žalovaný svojím konaním nenaplnil skutkovú podstavu prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pričom sa nedopustil ani iného trestného činu. V konaní žalovaného absentovala vedomá zločka jeho konania, čím k zavineniu a to ani z neobanlivosti z jeho strany nedošlo a preto nie je dôvodný nárok žalobcu.

8. Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

9. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu ČVS: KRP-91/OVK-KE-2007 KR PZ v Košiciach vyplýva, že uznesením zo dňa 21.12.2006 bolo začaté trestné stíhanie za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) Trestného zákona voči žalovanému z dôvodu, že narazil do chodca Š. K., ktorý utrpel zranenia. Uznesením zo dňa 19.12.2007 bola vec postúpená Vojenskému útvaru 8024 Rožňava na prejednanie priestupku, lebo výsledky vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol veliteľ vojenského útvaru posúdiť ako priestupok. Obsahom uznesenia sú závery znalcov, z ktorých vyplýva, že znalec Ing. Karol Kőteleš konštatoval, že na to, aby žalovaný ako vodič zastavil pred nekontrastne oblečeným chodcom prechádzajúcim vozovku zľava doprava, nesmela byť jeho východisková rýchlosť vyššia než 7 resp. 28 km/h, pričom v každej inej vyššej rýchlosti nebolo z technického hľadiska možné zrážke zabrániť. Zabránenie dopravnej nehode skoršou reakciou vodiča znalec hodnotil ako nereálne, nakoľko neexistovala možnosť skoršej reakcie. Poškodený po vyšetrení ku skúške na alkohol v krvi mal 2,02 g/kg etylalkoholu v krvi. U žalovaného nebolo zistené požitie alkoholu. Zo záverov znalca Ing. Igora Holubca vyplýva, že k zrážke vozidla s chodcom došlo za tmy na dvojpruhovej vozovke s jedným jazdným pruhom v smere jazdy vozidla širokej 7,0 m, mimo prechodu pre chodcov vo vzdialenosti 3,2 m od pravého okraja vozovky. Poškodený pred kolíziou prebehol cez vozovku z neosvetlenej ľavej strany v smere jazdy vozidla a prebehol dráhu o dĺžke 3,8 m. K nehode došlo na mieste, kde chodec, ktorý mienil prejsť cez vozovku mimo prechodu pre chodcov,

sa mal náležite presvedčiť o situácii na ceste a do vozovky vstúpiť iba v prípade, ak tak mohol urobiť bez nebezpečenstva a aby svojím konaním nedonútil vodiča zmeniť smer jazdy a rýchlosť jazdy. Vodič mal premávať na danom úseku dovolenou rýchlosťou 40 km/h. Znalec určil rýchlosť vozidla v rozpätí od 66,4 do 71,9 km/h, čím žalovaný prekročil najvyššiu dovolenú rýchlosť. Znalec zistil, že v okamihu, keď do vozovky vbíhal chodec, vodič s vozidlom sa nachádzal pred miestom zrážky vo vzdialenosti 20-28 m. Chodec v tmavom oblečení do vozovky vbíhal z neosvetleného priestoru po ľavej strane cesty a voči pozadiu jeho postava nebola kontrastná a preto ho vodič mohol rozpoznať až v čase, keď vošiel do priestoru osvetleného svetlami naľavo od vozidla zo vzdialenosti cca 10 m. Vodič reagoval na pohyb chodca smerom do jeho jazdnej dráhy zo vzdialenosti 10-11,8 m, teda ihneď ako ho mohol vidieť. Vodič by mohol zabrániť vzniku nehody iba v prípade, ak by sa v tomto okamihu pohyboval s vozidlom rýchlosťou 22,3-26,2 km/h. Ani v prípade, ak by vodič premával najvyššou dovolenou rýchlosťou, nebolo možné vykonať žiadne opatrenie na zabránenie vzniku nehody, nakoľko odozva vozidla na rozhodnutí vodiča mohla nasledovať až po zrážke s chodcom. Nesprávnym prvkom v technike jazdy vodiča bolo prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti, pričom na pohyb chodca smerom do jeho jazdnej dráhy reagoval ihneď, ako ho mohol uvidieť a z technického hľadiska vykonal všetky opatrenia potrebné na zabránenie dopravnej nehody. Chodec mohol vidieť prichádzajúce vozidlo podstatne skôr, ako vodič mohol uvidieť chodca, nakoľko vozidlo premávalo s rozsvietenými tlmenými svetlami a chodec sa nachádzal v neosvetlenom priestore a nevytváral voči pozadiu dostatočný kontrast. Ak by sa chodec náležite presvedčil o situácii po svojej pravej strane, mohol prichádzajúce vozidlo vidieť už predtým, ako vstúpil do vozovky vo vzdialenosti väčšej ako 20-28 m od seba a ak by počkal jednu najviac 2 sekundy, vozidlo by bolo prešlo pred ním a k nehode by nebolo došlo. Vzhľadom na skutočnosť, že chodec bol pod vplyvom alkoholu, zrejme nesprávne odhadol vzdialenosť a rýchlosť približujúceho sa vozidla. Obaja znalci zhodne konštatovali, že ani v prípade, ak by vodič premával pred dopravnou nehodou najvyššou dovolenou rýchlosťou 40 km/h, vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k dopravnej nehode, nebolo možné z jeho strany vykonať žiadne opatrenia na zabránenie vzniku nehody. Vykonanými dôkazmi teda vyšetrovateľ zistil, že žalovaný svojím konaním nenaplnil skutkovú podstatu prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) Trestného zákona, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie po subjektívnej stránke, pričom sa nedopustil ani iného trestného činu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný premával v úseku s obmedzenou rýchlosťou na 40 km/h vyššou rýchlosťou, jeho porušenie vykazuje znaky priestupku a preto vec bola postúpená na priestupkové konanie.

10. Z potvrdenia o výške vyplatených dávok vyplýva, že v roku 2014 bolo vyplatených 2686,80 Eur poškodenému z titulu invalidného dôchodku, v roku 2015 bolo vyplatených 2719,21 Eur a v roku 2016 bolo vyplatených 2731,20 Eur.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a preto ju zamietol.

12. Žalobca si uplatňoval nárok na náhradu škody z titulu vyplatených dôchodkových dávok poškodenému Š.B. K., ktorému bol priznaný invalidný dôchodok z dôvodu, že pri dopravnej nehode dňa 21.12.2006 došlo k poškodeniu jeho zdravia. Poškodený bol zrazený motorovým vozidlom, ktoré riadil žalovaný. Žalobca si uplatňoval nároky v zmysle § 238 zákona č. 461/2003 Z.z.

13. Podľa § 238 ods. 1,2 zákona č. 461/2003 Z.z. (1) Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. (2) Škoda podľa odseku 1 nie je dávka vyplatená poberateľovi dávky v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania.

14. Na základe vyššie uvedeného zákonného ustanovenia je možné konštatovať, že žalobca preukázal v konaní, že vyplatil poškodenému Š. K. invalidný dôchodok v období od 1.1.2014 do 31.12.2016 v žalovanej výške. Nepreukázal však v konaní, že by v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného došlo k poškodeniu na zdraví poškodeného Š. K., čím je vylúčená zodpovednosť žalovaného na zaplatenie náhrady škody.

15. Podľa § 441 zákona č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne, ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

16. Súd posúdil uplatnený nárok v súvislosti s citovanými zákonnými ustanoveniami a zároveň s vykonaným dokazovaním tak v trestnom, ako aj v tomto konaní. Je možné na základe výsledkov dvoch znaleckých dokazovaní konštatovať, že žalovaný nemohol zabrániť vzniku stretu s poškodeným vzhľadom na priebeh skutkového deja, nakoľko samotný poškodený, navyše pod značným vplyvom alkoholu, sa správal tak, že zaviniel vznik tejto dopravnej nehody. Svedčí o tom aj uznesenie z 19.12.2007, ktorým bola vec postúpená na prejednanie priestupku, lebo výsledky vyšetrovania preukázali, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý je možné posúdiť ako priestupok. Žalobca odvodzoval svoj nárok z rozhodnutia o priestupku č. rmo-25-66/2008 zo dňa 3.4.2008, ktorým však žalovaný bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a bola mu uložená sankcia vo výške 1500 Eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 15 mesiacov z dôvodu, že prekročil povolenú rýchlosť v obci a za to bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona 372/1990, nakoľko svojím konaním ohrozil bezpečnosť ostatných účastníkov cestnej premávky. Z uvedeného rozhodnutia v spojení s citovaným uznesením o postúpení vecí súd dospel k záveru, že skutočnosť prekročenia dovolenej rýchlosti nebola v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, konanie žalovaného nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody u poškodeného Š. K.. Práve poškodený svojím nesprávnym prechádzaním cez cestu v tme, bez reflexných prvkov a pod vplyvom alkoholu výlučne zaviniel dopravnú nehodu a preto neboli splnené podmienky podľa § 238 ods. 1 zákona 461/2003 Z.z. Nebolo preukázané, že v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného došlo ku škode u žalobcu tým, že vyplatil dávky poškodenému. S poukazom na odsek 2 citovaného paragrafu škodou nie je dávka vyplatená poberateľovi dávky v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania, čo v tomto prípade vzhľadom na existujúce znalecké posudky bolo bezpečne preukázané. Preto bolo potrebné žalobu zamietnuť.

17. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Úspešnému žalovanému súd priznal právo na náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko bol v celom rozsahu úspešný. Následne súd v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne o výške náhrady trov konania.

18. Výrok o spojení vecí na spoločné konanie sa opiera o ustanovenie § 166 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa ustanovenia § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa odseku 2 citovaného § odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Podľa odseku 3 citovaného § odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 125 ods. 1,2,3 Civilného sporového poriadku podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. (2) Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. (3) Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak strana sporu (žalobca alebo žalovaný) nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnená strana podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.